

ייצוא בקר-חלב ימנע היווצרות עודפי חלב

יותר את ייצורו, כשכדאיותו ממילא מוטלת בספק.

3. ייצוא עגלות ומכירות.

זוהי, לדעתי, הדרך היחידה היעילה שתוכל לשמש לנו שסתום לוויסות ייצור החלב. יגידו לי, שבמחירים של הבקר שלנו ובתנאי האשראי (או יותר נכון — חוסר האשראי) שנוכל להציע לקונים, לא נוכל לייצא בקר. ידוע גם ידוע לי מה הם הקשיים ובכל זאת לא נעשה די; ומעיו אני אפילו לומר שלא נעשה כמעט ולא כלום בשטח זה. הרי במקרה הטוב ביותר ניתן לייצא לפרס כ-1000 ראש מדי שנה ושוק זה לגמרי לא מובטח לנו בתנאים של היום. אבל לאור העובדות החדשות מצוים אנו לייצא בשנה 4000-5000 ראש בקר, לפחות. סבורני שלשם הבטחת קיום הוגן לייצור החלב במציאות החדשה ובתנאים של ניצול לא מלא של הפוטנציאל המשקי הקיים, יהיה צורך להגדיל את הסובסידיות לענף הרפת. אחרת יחוסלו עדרים רבים בכל הסקטורים ההתיישבותיים. למה לא לראות את הנולד ולהקציב סובסידיות אלה באופן יעיל כדי להפכן למכשיר לעידוד הייצוא כתמריץ? אם ניקח בחשבון עודף שנתי של 4000-5000 עגלות וסובסידיה של 300-400 ל"י לראש מבוגר (עגלה הרה), יעלה הדבר 1.2-2.0 מיליון ל"י. סכום זה אינו גדול יותר מהסובסידיה שתצטרך לשלם המועצה לשיווק בקר לבשר עבור הפרשי מחיר מינימום. חלק מסובסידיה זו יכול לבוא, כשאינן דרך אחרת, מהעברה פנימית במסגרת הסובסידיות לחלב.

על כל פנים — צו השעה כיום הוא להבטיח תמיכה ממלכתית רצינית בייצוא בקר לחלב, תוך שיתוף הייצרנים ובאמצעות התאחדות מגדלי בקר, אמב"ל, והמועצות לשיווק חלב ובקר בשר. צריך בכל הדחיפות לגשת להקמת גוף משווק יעיל שיפתח את קשריו עם הקונים בחו"ל. נדמה שדווקא כיום נראות אפשרויות רבות (ובלתי מנוצלות עדיין על ידינו) בארצות מתפתחות להקמת משקי חלב בעלי רמה מקצור עית נאותה שיוכלו לספק את הדרישות הגדלות

בדאגה רבה מתייחסים יצרני החלב למיכסות הייצור אשר באות לצמצם את הייצור הקיים. אם נמצאים עוד פה ושם אנשי משק המזלזלים בדבר, בזכרם את התמוטטות שיטת המיכסות בשנת תשכ"ג, באה חוברת "משק הבקר והחלב" מס' 86 ללמדנו אחרת. אנו מוצאים בתוכה מספר עובדות מעניינות ומבשרות רעות. בדו"ח של המועצה לשיווק חלב אנו קוראים על עליה בייצור החלב בשיעור 9.4% מוסבר לנו, שעליית מחיר החלב כמעט ולא השפיעה לרעה על צריכת חלב השתייה, בו בזמן שצריכת החמאה, השמנת והגבינות הקשות ירדה, על אף יציבות מחירם. כמו כן אנו למדים מהדו"ח של ה.מ.ב. על עליית גודל עדר הבקר בשיעור של 11% יש להניח, וסימנים רבים מעידים על כך, שטרם נעשו צעדים ממשיים מצד רוב המשקים להעמיד את גודל עדריהם בהתאם למיכסות החלב שנקבעו להם.

מה יעשה איפוא כדי למנוע עודף חלב, שאין שכרו בצידו, ובמיוחד היום, כשאנו שומעים שהמיכסות שנקבעו עולות על השיווק המצופה ויש להקטין בכ-10% הבה נבחון להלן את הדרכים העומדות לפני הייצור:

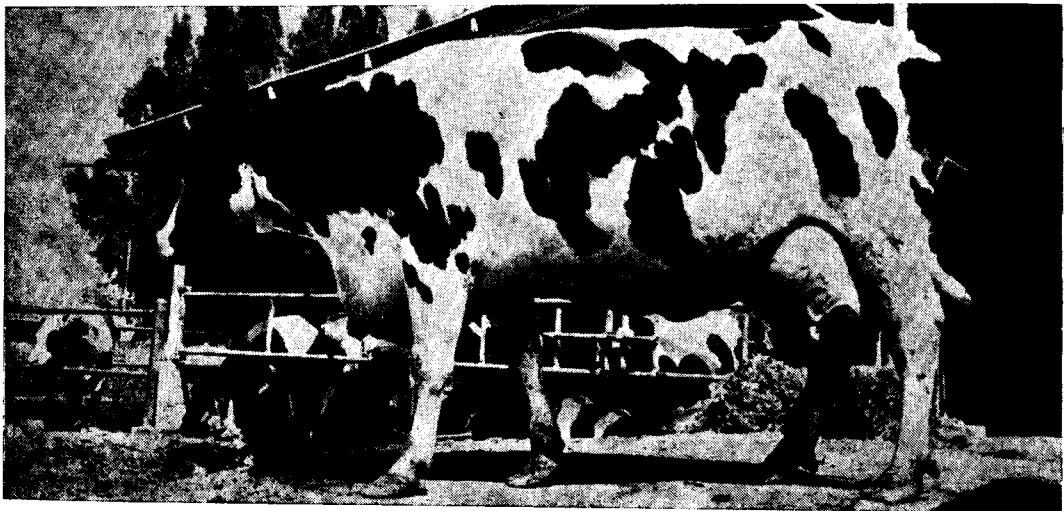
1. ייצור חלב מעל למיכסה, בתשלום שולי עבור העודף.

לא מתקבל על הדעת שזו עשויה להיות דרך קבועה; יתכן שזהו רק פתרון ביניים לתועלת משקים מסויימים, לשם ניצול מבנים קיימים ועודפי מספוא עונתיים.

2. גידול הבקר לשם הספקת בשר טרי לשוק.

ידוע שכבר כיום קיים עודף בבשר טרי — לא לפי הצריכה והביקוש של השוק בארץ, אלא בהתחשב בייבוא של בשר קפוא שהינו מבוקש ע"י הצרכן משום שמחירו נמוך יחסית. אין להניח שנוכל לייצר בשר במחיר שיוכל להתחרות במחירו של הבשר הקפוא המיובא; ומאידך — אין גם כל סיכוי שהממשלה תשנה את מדיניותה לגבי ייבוא בשר זול. מסתבר שייווצרו עודפי בקר במשקים שאי אפשר יהיה להוציאם השוקה במועד הרצוי לחקלאי, דבר שייקר עוד

”תמר” – מלכת העדר בכפר-בלום בתשכ”ו

בביקורת הראשונה של התחלובה השלישית, ביום 20.3.67, הניבה ”תמר” 60 ק”ג חלב עם 3.0% שומן.

מס. הביקורת	חודש הביקורת	ק”ג חלב	% שומן
1	מארס	40.1	4.1
2	אפריל	57.0	3.7
3	מאי	45.5	3.0
4	יוני	40.2	3.0
5	יולי	38.2	3.0
6	אוגוסט	35.3	2.4
7	ספטמבר	35.8	2.9
8	אוקטובר	24.8	2.4 חולה
9	נובמבר	34.8	2.4

”תמר” היא בעלת מבנה גוף מצויין; באופייה היא שקטה מאוד והיחלבותה הטובה היא בלתי רגילה (תוך 3 דקות היא ”ממטירה” מ”ע 15 עד 20 ק”ג חלב). בכל 3 המלטותיה היא הביאה לנו בנות. אנו מקווים ש”תמר” תאריך ימים ובנותיה תלכנה בדרכה.

אליעזר ישראלי

כפר-בלום, 20.3.67

זו פעם ראשונה שבעדרנו נתגלתה ”שיאנית” כזאת! ”תמר” נולדה ב” 6.12.62; אביה הוא ”תור”. היא המליטה עד היום 3 פעמים בתאריי כים אלה:

- המלטה 1 ב” 19.3.65
- המלטה 2 ב” 24.2.66
- המלטה 3 ב” 20.2.67

בתקופת החליבה הראשונה היא הניבה 6807 ק”ג חלב עם 3.28% שומן ב” 286 ימי חליבה; בתקופה השניה, תנובתה היתה: 11.366 ק”ג, 348 ק”ג שומן, 3.06% שומן ב” 296 ימי חליבה. התנובה היומית הממוצעת בתקופה שניה היתה: 38.4 ק”ג חלב, 1.173 גרם שומן. יש ענין מיוחד במהלך הלאקטאציה השניה, המוכיח על כושר ההתמדה בהנבה, והנני מביא להלן את תוצאות הביקורת לפי חודשי השנה.

והולכות לחלב טרי לאוכלוסיית הערים. אל בא נאחר את המועד, כי הזמן דוחק וכבר בשנה הנוכחית יש להניח את היסוד להמשך הפעולה, פן יהיה מאוחר מדי!

אשר בן-צבי

חזרע, 16.2.67